

"El zoo de vidre": L'obra dels records

TEATRE. Aquest cap de setmana, Manresa ha donat la benvinguda a la primera Ò de les quatre obres que formaran part d'aquest nou Toc de Teatre de la temporada tardor-hivern al Teatre **Kursaal**. L'estrena ha estat amb la reconeguda obra **El zoo de vidre** (*The Glass Menagerie*), del reconegut autor nord-americà Tennessee Williams.

La traducció del text ha estat a càrrec d'Emili Teixidor, i la direcció teatral del reconegut **Josep Maria Pou**. En el repartiment: **Míriam Iscla** (Amanda Wingfield), **Dafnis Baldutz** (Tom Wingfield), **Meritxell Calvo** (Laura Wingfield) i **Peter Vives** (Jim O'Connor).

Estrenada el 1944, el mateix autor la va denominar "obra dels records", i és que ells són el record d'un dels protagonistes i, alhora, narrador de l'obra: Tom Wingfield, encarnat per Dafnis Baldutz. Des d'una part de l'escenari, Tom rememora la seva època de la primera joventut que va viure juntament amb la seva germana i la seva mare. Sant Louis (EUA), 1930, a la fi de la Gran Depressió Americana. La mare, Amanda Wingfield, intenta fugir de la rutina del dia a dia i de la tristesa per l'abandonament del seu marit. Per combatre la situació, Amanda es refugia en un passat acomodats, dominat pels balls i els pretendents, però tot això ja fa temps que va passar i els tres membres de la família Wingfield lluiten per arribar a final de mes, sense un pare que els sostingui. En aquest trist context, l'obsessió de la mare és buscar un pretendent a la seva filla, Laura. Una noia de caràcter tímid i introvertit que, a més, arrossega una coixesa congènita. Per combatre la seva baixa autoestima, Laura es refugia en la seva col·lecció d'animals de vidre. Tom, el seu germà, treballa en un magatzem, lligat a la rutina dels obrers dels anys 30 a les fàbriques d'Amèrica. Ell viu insatisfet i es consola amb freqüents escapades nocturnes a la mala vida de la ciutat de Sant Louis.

Molts dels fets que apareixen a "El zoo de vidre" són autobiogràfics del mateix Williams: una mare amb un comportament histriònic, sobreprotector i preocupada per l'aparença social. Un pare absent (el pare de Tennessee Williams era representant comercial d'una empresa de calçat i viatjava molt) o un treball alienat (en complir els 20 anys, el pare de Williams va fer que ell entrés a l'empresa de calçats. Ocupació que odiava i de la qual desconnectava a través de l'escriptura). Així doncs, el personatge del germà, Tom, està inspirat en el mateix autor, Tennessee Williams. I, finalment, el personatge de la Laura, inspirat en la pròpia germana de l'autor, Rose. Rose patia esquizofrènia i com a conseqüència de ser sotmesa a uns dels agressius tractaments de l'època, va acabar ingressada en un centre psiquiàtric.

L'obra es presenta en un determinat context històric, dominat per la crisi econòmica i els vents de guerra que bufaven a Europa (Tom fa referència a la Guerra Civil espanyola, la qual contraposa amb la grandiositat de la lluita contra el feixisme). Aquest context, doncs, serveix d'escenari a les il·lusions trencades d'una família. La tristesa malenconiosa que desprèn l'obra queda subratllada pel seu simbolisme freqüent en l'obra de Tennessee Williams: La fràgil Laura té com a figura preferida de la col·lecció un delicat unicorn de vidre. L'unicorn, doncs, és la representació del pretendent que mai arriba; el vestit de mariner d'en Tom, que abandona també a la mare i germana a la recerca de nous horitzons i que, alhora, contrasta amb l'elegància del Jim. Amanda, la mare, que desenterra un vestit que recorda temps millors sense aconseguir més que una patètica aparença. L'amor i la família es trenquen com ho fa la banya del fràgil i estimat unicorn de vidre de Laura...

Meritxell Calvo encarna a la perfecció l'infantil i tímid caràcter de la Laura Wingfield.

Es diu que totes les famílies felices tenen semblança, i que les famílies infelices ho són a la seva manera. Així doncs, aquesta petita família és infeliç perquè ha perdut el pare, ha perdut el benestar econòmic i, en fi, ha perdut l'esperança de tornar a la societat a través d'un marit i, per tant, d'un matrimoni per la Laura. És una família trencada i aïllada. Així doncs, l'arribada de l'home perfecte, Jim, no representa més que una fugaç passada d'aire que, de seguida, s'esvaeix, com la boira. L'única solució que troba en Tom, doncs, és la fugida. Però aquesta fugida no li porta l'oblit, sinó que més tard, torna turmentat per explicar la seva història.

La Laura i en Jim viuen una de les escenes més emotives de l'obra.

Excel·lent treball de tots els actors, que tenien davant seu la difícil tasca d'interpretar personalitats molt marcades, precisament pel simbolisme de l'obra. I és que tots ho aconsegueixen: Míriam Iscla (Amanda Wingfield) interpreta una mare a estones patètica, a estones determinada i sempre ferida. Dafnis Balduz (Tom Wingfield) està superb en la seva interpretació d'un malenconiós Tom, que ja no es fa il·lusions i assisteix a l'imparable deteriorament de la seva família. Meritxell Calvo (Laura Wingfield) és la fragilitat personificada. Tot i la seva bondat i delicadesa, és víctima del seu món particular per la nul·la capacitat per enfrontar-se al món. I, finalment, Peter Vives (Jim O'Connor), que encarna el jove esperançador i lluitador, entusiasmat amb les seves classes d'oratòria. Jim és, doncs, l'optimisme i l'empenta a l'obra. Malgrat el seu inequívoc sentiment per la Laura, mai podrà encaixar en la desolada família Wingfield.